

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY MORNING, FEBRUARY 11, 1939

LETO XLII. — VOL. XLII.

NO. 35

Vsa krščanska Amerika žaluje za papežem Pijem XI. Izjave najbolj odličnih Amerikancev.

Washington, 10. feb. Trije ameriški kardinali zapustijo te dni Zedinjene države, da se podajo v Rim k volitvi novega glavarja katoliške Cerkve. Težko je verjetno, da bi bil kakšen Amerikanez izvoljen papežem, da zna doleteti ta čast čisto katoliškega kardinala Mundeina. Toda kardinal Mundein je star 66 let, kardinal O'Connell 79 in kardinal Dougherty 73 let. Kardinal Mundein je velik prijatelj predsednika Roosevelta, kar zna mogoče vplivati na kardinalsko zborovnico.

Ko je zvedel o smrti papeža Pija XI. se je izjavil načelnik kaplanov v Zedinjenih državah Very Rev. Arnold, sledeče: "Smrt papeža Pija XI. so vsi narodi in vse vere izgubile močnega moža in zvestega prijatelja. V današnjem svetu zahteva in sovraštva je bil on edini zarek svetlobe in resnice." Bivši newyorški guverner Al Smith se je izjavil, da smo izgubili papeža v času, ko smo najbolj potrebovali njegovega nasveta. Rev. Robert Cannon, predsednik Fordham univerze, je dejal: "Njegova svetost je bil pravi mučenik za svobodo. Da bi nam Bog poslal papeža katoliškega kot je bil Pij XI."

Ameriški kardinali bodo prvi glasovali za papeža

Vatikan, 10. feb. — Ameriški kardinali bodo te dni prvič v zgodovini katoliške Cerkve oddali svoje glasove kot skupina pri volitvi novega glavarja katoliške Cerkve. Pokojni papež Pij XI. je določil, da mora umreti 18 dni po njegovi smrti se začeti z volitvijo novega papeža. Včasih se je za volitvijo novega papeža odločilo deset dni po smrti pokojnega papeža, toda tedaj še ni bilo kardinalov v drugih delih sveta kot so danes. Računa se, da je 18 dni dovolj, da slednji kardinal lahko pride pravočasno v Rim. Določitev, da se označi 18. dan po smrti papeža kot dan pričetka volitev za novega glavarja katoliške Cerkve, je bila izdana radi zahteve ameriških kardinalov v letu 1922. Tedanji kardinal Dougherty se je po smrti papeža Benedikta XV. takoj po prihodu proti Rimu, toda ko je došel tja, je bil novi papež — pravkar preminuli Pij XI. — že izvoljen, kar je užalostilo ameriškega kardinala. Papež Pij XI. je tedaj obljubil, da bo spremenil določitev glede volitev papeža.

Irski kulturni vrt

Tekom štirinajstih dni so Irski v Clevelandu nabrali \$8.000 za svoj Kulturni vrt. Kvota za Vrt je \$15.000, kar pomeni, da bodo v nekaj tednih, kadar se začne z gradnjo vrta.

Pouk v angleščini

V John Adams High šoli se vsak ponedeljek in sredo poučuje v angleščini. Šola se nahaja na 116th St. in Corlett Ave. Pouk je brezplačen.

Truplo Pija XI v katedrali sv. Petra

Obredi ob priliki smrti papeža Pija XI

Vatikan, 10. februarja. Sledeči obredi se bodo vršili v Vatikanu ob priliki smrti papeža Pija XI: V soboto ob 9:30 zjutraj prepeljejo truplo sv. očeta v katedralo sv. Petra. Obenem se vrši prvi sestanek kardinalov.

V nedeljo se začnejo prvi izmed devetih dnevnih pogrebnih obredov ob 10. uri dopoldne. Pogreb se vrši v sredo ob 3. uri popoldne. Truplo položi v grobnico za zadaj za velikim oltarjem, takoj zraven trupa sv. Petra.

Dne 20. februarja se vršijo zadnji cerkveni pogrebnimi obredi v cerkvi sv. Petra. Dne 25. ali pa 28. febr. se zbere konklav kardinalov. Kardinali se zberejo v Sikstinski kapeli k molitvi, naka se podajo k glasovanju. Glasuje se dvakrat na dan, dokler eden izmed kardinalov ne dobi dvotretjinske večine, naka je proglašen papežem.

Vatikan mesto, 10. feb. Tekom lanskega leta je bil papež Pij XI. dvakrat nevarno bolan, toda vselej je mislil, da bolezni ne pomeni nobene nevarnosti in se nikakor ni pokoril zahtevam in željam zdravnikov, da počiva, pač pa je neumorno deloval naprej kljub svoji visoki starosti.

"Papež ne sme biti v postelji," je navadno govoril svojemu osebnemu zdravniku dr. Milaniju, "papež mora biti neprestano na delu." In bolj kot kdaj kateri drugi papež je imel papež Pij XI. ogromno odgovornost in zaposlenost v teh najbolj burnih časih zgodovine.

Papeža se je prišla bolezen šele lansko leto. Pred tem je dnevno korakal za eno uro ali dalj po vatikanskih vrtovih. Svoječasno, ko še ni bil papež, je bil poznan kot izvrsten hribolec. Ustrašil se ni nobenega vremena, samo da je bil na prostem in na svežem zraku.

V zgodovini bo poznan pa-

pež Pij XI. kot papež miru in sprave. Bil je obenem eden najbolj učenih in progresivnih papežev v zgodovini katoliške Cerkve. On je pripeljal Cerkev tudi do sprave z laško vladarjo. Kadar je on govoril, tedaj je poslušal ves svet in marsikaj mu tudi sledil.

Zadnje dve leti mu je gremenila življenje borba španskega naroda, ko je videl in moral doživeti, kako bogotajci in nasprotniki vere in Boga morijo špansko ljudstvo, njim na čelu komunisti in anarhisti. Ključal je neprestano za mir in spravo ter za vrnitev k Bogu. Pretekli ponedeljek je bil silno vesel, ko je slišal, da bo konec bratovorne borbe v Španiji.

Tekom zadnjih let je papež Pij XI. tudi večkrat zaporedoma nastopil v dovolj izrazitih besedah napram diktatorju Hitlerju in napram vladarju Italije — Mussoliniju. Obsojal je njih nastop proti veri in božjim resnicam in povedal, da vlada, ki ni od Boga ne more uspeti.

Zlasti je papež obsodil Mussolinija, ki se je predlanskim izjavil, da je bil Rim, ki je rešil krščanstvo poginjal. Papež Pij XI. je povedal, da so to heretične besede, in da Rim nikogar ni rešil, pač pa Krist, ki je dal svoje življenje za rešitev narodov. Mussolini ni mogel nikdar odgovoriti na te besede.

Ko je izbruhnila španska civilna vojna, je prišlo stotine španskih beguncem v Rim, katere je papež Pij XI. dobro srčno sprejel. Ob tej priliki je silovito obsodil komunizem, katerega je obdolžil, da skuša izravnati božje resnice narodu iz srca, da dobijo posvetni vladarji toliko več oblasti za sebe.

Papež Pij XI. je bil rojen 31. maja, 1857, v Deiso, blizu Milana. Ime mu je bilo Ahillej Ratti. Dne 20. decembra, 1879, je bil posvečen za duhovnika v Rimu. Leta 1888 je postal prefekt slavne Ambrozi-

jeve knjižnice v Milanu, a leta 1911 ga je papež imenoval za pomožnega knjižničarja vatikanske knjižnice.

Leta 1914 je bil imenovan za rednega knjižničarja in je bil radi svoje učenosti upoštevan po širnem svetu. Dobil je tudi naslov monsignorja. V letu 1918 ga je poslal papež Benedikt XV. kot pravomočnega zastopnika v Varšavo na Poljsko, in je leto pozneje dobil tudi cerkveno jurisdikcijo nad Rusijo.

V letu 1919 je bil imenovan za prvega apostolskega nunciata na Poljskem in par mesecev pozneje je bil imenovan za titularnega škofa. V letu 1921 je bil izvoljen za nadškofa v Milanu in še v istem letu mu je bil podeljen tudi kardinalski klobuk.

Dne 6. februarja, 1922 je bil od kardinalov izvoljen za papeža in dne 12. februarja istega leta kronan v baziliki sv. Petra.

Dne 7. junija 1929 se je pogodil z laško vladjo, ki je priznala papežu posvetno lastnino Vatikana. Pred njim so bili papeži tekom 59 let nazivani z imenom vatikanski jetniki.

Dne 19. marca, 1930, je papež papež Pij XI. ves katoliški svet, da premišljuje, moli in prosi, da se preneha s preganjanjem vere in krščanstva v Rusiji. Celo sovjetska vlada se je prestrašila apela papeža in je preklicala nekaj svojih krutih odredb proti kristjanom. Obenem je papež pozval katoličane, da prispevajo za stradanjoče v Rusiji, katerih ni mogla nasititi sovjetska vlada.

Resno je zbolel papež Pij XI. v letu 1938 kmalu potem, ko je izbruhnila španska civilna vojna in se je začelo s preganjanjem španskih katoličanov. Ostro je obsodil vlado lojalistov, da je brez Boga in zoper vero in želel generalu Francu zmago. Zatisnil je oči, ko je španska civilna vojna skoro bila končana.

Zlata poroka

Danes praznuje splošno priljubljen zakonski par v Newburgu, John in Ana Maver, 50 letnico svoje poroke. Ob desetih dopoldne bo v cerkvi sv. Lovrenca sv. maša, zvečer se bo pa vršila slavnost v SND na 80. cesti. Poročila sta se 12. februarja 1889 v Zagradcu na Dolenjskem. Dekliško ime Mrs. Maver je bilo Polončič. V zakonu se jima je rodilo 11 otrok, od katerih jih živi še sedem, ki so vsi lepo vzgojeni. Spoštovanima in priljubljenima zakoncema izrekamo tudi mi iskrene čestitke ob priliki te njih redke slavnosti skupnega zakonskega življenja. Bog vaju živi še dolgo let!

Prijeten izlet

Frances Tieber, 825 E. 185 St. in Ella Samanich, 3662 W. 56 St., sta se z avtom odpeljali ta teden v Miami, Florida, potem ko sta se nekaj dni mudili v Washingtonu. V Floridi ostaneta en mesec, naka imata v načrtu, da obiščeta tudi Kubo in se vrnejo preko Alabame, Mississippi, Tennessee, Kentucky in Indiano zopet v Cleveland. Prav srečno pot obema!

K molitvi

Članice društva sv. Ane št. 150 KSKJ so prošene, da udeležijo molitve za pokojno Mary Kužnik v nedeljo ob 7:30 zvečer na 3525 E. 81st St.

Pokojna Mary Kužnik

Mirno v Gospodu je zaspala dobro poznana Marija Kužnik, roj. Furlan. Sedaj uživa pokoj pri svojem sinu Rev. Ludviku, po katerem je vedno hrepnela, zato je bila njena smrt lahka, brez bojazni. Ranjka zapušta ljubečega moža in številno družino. Preminula je po bolezni, ki je trajala en teden. Doma je bila iz Verda, fara Vrhnika in je prišla v Ameriko pred 36. leti. Bila je članica društva Sv. Rešnjega Telesa, kjer je bila predsednica 20 let, članica III. reda sv. Franciške, podružnice št. 15 SZZ, društva Mir št. 10 S. D. Z. in društva sv. Ane št. 150 KSKJ. Pokojna je bila blaga duša, botra številnim otrokom, pri krstu in birmi. Zanj žaluje soproj Frank, sinovi Frank, Stanley, Ferdinand, Joseph, hčere Ana, Elizabeth, Ema, in Albina. Zapušta tudi brata Johna v Collinwoodu in Josipa v Little Falls, N. Y. Pogreb blagopokojne se vrši v ponedeljek ob 9:30 iz hiše žalosti na 3525 E. 81st St. pod vodstvom Louis L. Ferfolia. Bodi pokojni blagi ženi in materi ohranjen časten spomin med nami. Naše globoko sožalje vsem preostalom.

Mladinski koncert

Jutri popoldne priredi mladinski pevski zbor Slovenskega doma na Holmes Ave. koncert in igro "Revček Andrejček." Začetek je ob treh popoldne, vstopnica 35c. Mladinci se bodo pripravili in vam bo nudila obilo užitka, ako pridete na predstavo.

Gramofonske plošče

Ljudje so zopet začeli kupovati gramofonske plošče ker so se naveličali vedno tistega javkanja na radiu. Kdor želi razne slovenske in druge plošče, jih lahko naroči pri Anton Mervarju, 6921 St. Clair Ave., Cleveland, O. Pošilja tudi po pošti.

Ponovitev igre

V SND na 80. cesti bodo v nedeljo večer 26. februarja ponovili igro "Dva para se ženita." Torej kdor se ni igre udeležil zadnje nedelje, naj si kupi vstopnico za prihodnjo predstavo. Igra je vredna, da jo vidite.

Nemčija se peča z načrtom, da vrne sudeško pokrajino Čehom. Preveliki upravni stroški

London, 10. feb. — Dr. Hjalmar Schacht, bivši predsednik nemške državne banke, katerega je Hitler odstavil, je par dni pred resignacijo izjavil, da danes ljudje v Nemčiji živijo v okoliščinah, v katerih bi morala celo živina poginiti.

Angleški ekonomski krogi se strinjajo v tem, da je gospodarski položaj v Nemčiji v resnici skrajno slab, da Nemčija se bliža gospodarski katastrofi. Vse narodne sile so vprežene v silno gospodarsko breme, katerega narod ne bo mogel več dolgo nositi.

Iz Berlina so prišle vesti, da se Nemčija resno bavi z vprašanjem, ali bi kazalo vrniti sudeške pokrajine Čehoslovaki. Ekonomski krogi so se prepričali, da so Sudeti preveliko gospodarsko breme za Nemčijo.

Poznavalec razmer bi v prvem trenutku smatral kaj enakega kot nemogoče. Toda bolj podrobno se peča s tem problemom, tem bolj jasen postaja. Sudetske pokrajine so za Nemčijo breme iz dveh vzrokov:

Sudeti potrebujejo za vzdrževanje naroda mnogo živil, ki se ne dobijo v sudeških krajih in se morajo importirati, ter gre pri tem denar iz Nemčije. Drugič pa je sudeška pokrajina visoko industrijsko napredovala, in tega Nemčija ne potrebuje, ker je njena industrija do skrajnosti razvita.

Pri vsem tem se torej ni čuditi, če bodo Nemci nekega dne predlagali Čehoslovaki, da zopet prevzame Sudete. Angleški in francoski ekonomski to pazno zasledujejo in pričakujejo — kraha v Nemčiji.

Francija je prenapolnjena z orožjem, ki so ga prinesli tja begunci iz lojalistične Španije

Paris, 10. feb. — Da ni resnica, da je lojalistični armadi v Kataloniji zmanjkalo orožja, pričajo ogromne množine topov, streljivih pušk in drugega vojnega materiala, ki so ga lojalisti spravili po svojem begu v Francijo.

Na francoskih tleh se nahaja 90 komadov težkih poljskih topov in stotine manjših topov. Francoske oblasti so zaplenile lojalistom vse to orožje, boječ se, da ne bi prišlo do kakega spopada.

V bližini mesta Cerbere stoji 200 velikih železniških vozov napolnjenih z naboji in streljivom. Nadaljnih 100 vozov nosi zrakoplove in bombe za zrakoplove. Tisoče streljivih pušk je bilo prinesenih v Francijo.

Večina španskih milicnikov, ki so dospeli v Francijo, so imeli s seboj še jako moderne puške. Nekatere so francoskega, druge pa ruskega izdelka in tudi več pušk in topov ameriškega izdelka je med njimi.

Včeraj je dospelo iz Geron 23 zrakoplovov, ki so last vlade lojalistov. V Berperthus je dospelo enajst trakov, ki so bili naloženi z zlatom in srebrom. Francoske oblasti so spravile zlato na varno mesto.

Volitev papeža

Rim, 10. feb. — Le kardinalska zbornica ima pravico izvoliti novega papeža. Danes je v katoliški cerkvi 37 kardinalov, ki so laškega rodu in 29 kardinalov drugih narodnosti. Kardinal, ki je izvoljen papežem mora dobiti dvotretjinsko večino glasov. Dvakrat se vrši na dan glasovanje, zjutraj in popoldne. Kardinali so ves čas volitev zaprti v celicah, kar je navada pri volitvah za papeža že od papeža Gregorija X. leta 1270. Kardinali dobivajo hrano v celice, iz katerih se ne smejo odstraniti, dokler ni izvoljen novi papež. Glasovne kardinalov štejejo trije monsignorji. Prvi odpre glasovnico in jo izroči drugemu, ki prebere ime, naka jo izroči tretjemu, ki na glas pove zapisano ime. Kakor hitro dobi en kardinal dvotretjinsko večino glasov, je izvoljen. Po glasovanju se vse glasovnice sežgejo.

Obišče domovino

Danes odpotuje iz New Yorka na parniku Rex dobro poznana Mrs. Jennie Čermelj. Obiskala bo drago mamo v vasi Vertovin pri Gorici. Potuje s posredovanjem tvrde Kollerander. Srečno pot in zdrav povratek!

Mr. Max Traven

V poročilu novih odbornikov Slovenske delavske dvorane na Prince Ave. je bilo izpuščeno ime Mr. Max Traven, ki je predsednik nadzornega odbora omenjenega podjetja.

Zadnja beseda papeža Pija XI. pred smrtjo

Vatikan, 10. feb. — Predno je papež Pij XI. zatisnil svoje oči je komaj slšno pregovoril navzočim: Mir! Par minut pred smrtjo, je povedal kardinalom, ki so se nahajali v njegovi sobi: "Mnogo, mnogo bi bilo treba še narediti." Kardinal Pacelli, papežev državni tajnik, je sedaj začasni vodja katoliške Cerkve. Kakor hitro je bila smrt Pija XI. ugotovljena, je kardinal Pacelli nemudoma sklical zborovanje kardinalov, da volijo novega papeža. Trije kardinali so bili izvoljeni, da pomagajo kardinalu Pacelliju pri vodstvu katoliške Cerkve in sicer kardinal DiBelmonte, kardinal O'Connell, ameriški kardinal, in kardinal Dominoni, načelnik zbora kardinal-diaconov.

Bricker v Clevelandu

Včeraj se je mudil v Clevelandu guverner John Bricker, ki je povedal, da je od svojega nastopa kot guverner odslužil že 3000 javnih uslužbencev in da na njih mesta ne bo nihče imenoval, ker želi državi prihraniti denar.

30 dni žalovanja

Most Rev. Joseph Schrems, katoliški škof v Clevelandu, je odredil 30-dnevno žalovanje v vseh katoliških župnijah clevelandске škofije ob priliki smrti papeža Pija XI. Škof Jos. Schrems je bil osebni prijatelj pokojnega papeža.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.50.
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$4.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83

No. 35, Sat., Feb. 11, 1939

Ob Lincolnovem rojstnem dnevu

Preteklo je že tri četrtine stoletja, odkar je bila zaključena civilna vojna v Zedinjenih državah, in krvavi spopad med severnimi in južnimi ameriškimi državami je samo še žalosten spomin. Sovražstvo in ogorčenje, ki ga je bratski spor porodil, je zdavnej že umrlo. Na Spominski dan časti narod žrtve te vojne, naj si so bile iz severa ali juga. Suženjstvo štiri milijonov ljudi, ki je bil poglavitni vzrok civilne vojne, je bilo odpravljeno kot madež na ameriški civilizaciji. Enajst držav na jugu, ki je svoječasno izstopilo iz Unije, tvori danes neodoljiv del ameriškega naroda.

Tudi tujcemci so igrali jako pomembno vlogo v oni kritični dobi ameriške zgodovine, ko je ameriški Uniji pretel pogin. Na severu so stali, vsi od prvega do zadnjega, na strani predsednika Lincolna v borbi, da se ohrani Unija. In tam so živeli tedaj skoro vsi tujcemci, dočim jih je bilo prav malo v južnih državah, pa še isti so pobegnili v kratkem na sever.

Ljudsko štetje iz leta 1860 je pokazalo, da so Zedinjene države tedaj štejele nekako 31,000,000 prebivalcev. Od teh jih je bilo nad štiri milijone tujcemcev ali več kot trinajst odstotkov. V armadi, kateri je načeljeval predsednik Lincoln, se je nahajalo vsega skupaj 2,018,000 vojakov, in od teh jih je bilo 494,000 tujcemcev ali nad 25 odstotkov. Največje število so tvorili Nemci — 176,000. Od prostovoljcev jih je bilo 144,000 irskega rojstva in skoro 100,000 je bilo Angležev. Skandinavske države, Ogrska, Poljska, Švica in druge dežele so prispevale ostale tujcemce v severni ameriški armadi.

Število vojakov v armadi južnih držav je znašalo nekaj nad en milijon. Koliko izmed njih je bilo tujcemcev, ni bilo nikdar dognano, toda ceni se, da jih je bilo komaj deset odstotkov.

Kar se tiče Nemcev v civilni vojni, je potrebno poudariti, da so tujerodci iz Nemčije tvorili 31 odstotkov izmed vseh tujerodnih prebivalcev. Radi tega so oni razmerno igrali največjo vlogo izmed vseh tujerodcev v civilni vojni. V samem New Yorku je bilo enajst nemških regimentov. Ti Nemci so dospeli v Ameriko od leta 1848 naprej, ko so morali pobegniti od doma, kjer jih je reakcija preganjala na vse mogoče načine, toda so postali v Ameriki izvrstni državljani in se skoro polnoštevilno odzvali za borbo za ameriško edinstvo in odpravo suženjstva. Mnogo nemških bivših častnikov v domovini je doseglo generalne čine v Lincolnovi armadi.

Enako številno so bili zastopani tudi Poljaki, ki so pripeljali s seboj mnogo bojne opreme in tisoče prostovoljcev. Imena poljskih poveljnikov se še danes slavijo po vsej Ameriki. Žal, da o Jugoslovanih v onem času še ni čitali. Najbrž jih je bilo tedaj samo par sto naseljenih po Zedinjenih državah in so se popolnoma porazgubili med drugimi narodnostmi.

Lincoln se je dobro zavedal o silni moči tujcemcev v Ameriki in jim je dajal v mnogih ozirih prednost ter gledal, da se je z njimi najbolje postopalo. Dobro je vedel Lincoln, da brez nji hbi bil uspešen konec civilne vojne dvomljiv. In tujcemci niso zapustili Lincolna, ker je v njih prevladovala enaka ljubezen do ameriške svobode kot v srcih tu rojenih Amerikancev, kar je še danes neoporočeno dejstvo.

Lincoln, mož plemenitega srca, plemenitih idej, je znal upoštevati tujcemce, ki so prišli v to deželo, da si pomagajo naprej, a so znali pokazati tudi, da niso tu samo za lastni dobiček, pač pa tudi za žrtve, ako tako nova domovina od njih zahteva. Ni zaman rekel Lincoln: Ne vprašam vas, kje ste bili rojeni, pač pa pogledati vam hočem v srce, če je v njem prostora za značaj in odgovornost, ki jo nosite v življenju. Le kot značajni možje boste napredovali, brez ozira, kje ste bili rojeni!

To je samo ena izmed številnih značilnih izjav velikega ameriškega predsednika, na katerega se bomo spominjali jutri ob njegovem rojstnem dnevu. Da bi nam Amerika podarila še več takih mož je gotovo iskrena želja slehernega značajnega Amerikanca!

Kaj pravite?

Ali se spominjate, kako smo zabavljali na clevelandskega župana Harry L. Davisa, da je zapravljen? Pa ga primerjajmo z našim atom županom Burtonom. Ko je bila Davisova zapravljenost na višku, pa je še sedem milijonov dolarjev manj potrošil na leto kot Burton. Pa smo nekoč brali v nekem listu: Mi priporočamo Burtona!

Tisti, ki očitajo Rooseveltu, da meče proč denar s tistimi WPA deli, naj bi malo šli v sebe in pomislili, da nam Roosevelt vrača nazaj samo naš denar, katerega smo plačali v davkih. Če ne bi šel denar za WPA, bi šel pa za kanone ali kam drugam. In Roosevelt pošilja denar v države sorazmerno, kolikor so plačale vladni davki. Nazadnje je pa tudi vseeno, kje je denar, samo da ne gre iz dežele, da ostane doma. Nazadnje pa itak zopet pride v Washington.

BESEDA IZ NARODA

Na ohceti smo bili!

Cleveland, O.—Zares, v nedeljo smo bili na ohceti v Newburgu. Pa kar dve poroki sta bili. Povabljeni je bilo vse, kar leze in gre. Zato je bila dvorana premajhna. K sreči so bili prišli Ribničani iz St. Clairja o pravem času, da so dvorano malo razrinili. V glavo mi ne gre, da se v Newburgu tako pogosto ženijo. Kar dva para nanekrat, to je pa že od sile. Pa še v nedeljo. Jaz v imenu vseh svatov protestiram in pravim, da tisti poroki nista bili veljavni. Veste, sem že v nedeljo na ohceti godrnjala, da tukaj ni vsev redu. Pa so mi svatje naložili polno bobov, flancatov, potice in drugih reči, da sem bila tiho. Dekla Marjanca mi je pa v obraz povedala, da se zato jezim, ker se jaz ne ženim. Uh, da ja more kaj takega ziniti!

Naši st. clairski fantje so pripeljali na ohcet tudi kamelo. Ker so bila pri Pajnikovih premajhna vrata, so jo privezali na Vrčkov kozolec.

Pa da ne bo zamere, naj kar takoj povem, da sta bili obe nevesti lepi. No, saj bom tudi jaz, kadar se bom omožila. Tudi ženina sta bila fest. Meni se je najbolj dopadel tisti, ki je imel 20 krav. No ja, pa kaj se če, vem, da bi Ti ona ne mogla odgovoriti na tako globoko vprašanje. Naj Ti jaz, ki se na to razumem. Čevljar in Nacek sta si v žlahti takole: Nacek oče je bil mož čevljarjeve matere. Torej vidiš, da sta si v prvem kolenu. Zato se bo Nacek še bolj tresel, ko bo videl, kako njegovo žlahto vrag zalezuje. Da si mi zdrav, pa ne pozabi priti na 19. februarja zvečer. Pa še druge povabi, da vidimo, kako se bo končalo napeto razmerje med čevljarjem, vragom in slugo Janezom. Na svidenje!

Urša, bivša dekla.

Fara sv. Vida vas kliče!

Da, kliče in vljudno vas vabi, da pridete v SND v nedeljo 12. februarja vsi, katere veselje ples in poštena zabava. Pridite vsi vi, ki vam razmere dopuščajo, da si lahko odtrgate 35c za vstopnico in še kaj malega za tam pri zidu. Prijetna in vesela zabava se prične že ob štirih popoldne tam v tistem prijaznem, nalašč za to pripravljenem prostoru, kamor ob takih prilikah zahajajo udeleženci, da si privoščijo pošten in zadosten užitek prireditve v veseli družbi s svojimi prijatelji in znanci.

Z veselico pričnemo že ob štirih popoldne zato, da bomo ustregli tistim, ki so še tako srečni, da morajo v ponedeljek jutraj zgodaj na delo, da jim torej ne bo tisti nadležni maček zabranil pot za njih potrebni zaslužek. Torej ob štirih popoldne se prične, potem pa lahko ostanete dokler hočete. Naši natakariji in strežnice vam bodo z veseljem postregli ter vam bodo na razpolago ob štirih popoldne naprej. Naše kuharice vam bodo postregle s fino in okusno večerjo, da vam ne bo treba hoditi domov.

Ob osmih pa se prične ples. Godba bo prve vrste. Trebarjevi fantje bodo igrali krasne slovenske in ameriške polke in valčke. Tako bo vsem po volji ustrezno, starejšim kot mlajšim.

Torej zdaj je od vas odvisno kakšna bo udeležba na tej prireditvi, katere se po dolgih letih spet vrši v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma. Udeležba nam bo pokazala, ali se izplača skupnim društvom fare sv. Vida prireditve veselice in druge prireditve v veliki dvorani S.

N. D. ali ne. In ne samo to! Nedejska udeležba nam bo tudi pokazala, ali nam je še kaj pri srcu fara in cerkev in ali smo še trdni in verni farani, ali pa smo postali mlačni.

Nadalje, ta prireditev v SND bo tudi odločila, ali bodo skupna društva naše fare še nadalje delovala in podpirala krov naše cerkve, kakor to delajo že zadnjih trinajst let, ali bodo šla v večni pokoj in pozabjenost. Vse to bo udeležba v nedeljo pokazala. Vse to je pa odvisno od vas. Torej napelnimo dvorano SND v nedeljo. Vabljeni in prošeni ste vsi.

L. Bandi.

Serenaders Glee Club

Kaj je to za eno ime? Tega se ne sliši med starejšimi naseljenici v Ameriki. Serenaders Glee Club je mladinska organizacija, kjer se mlajši fantje ob prostem času zbirajo, se učijo in vadijo v petju in od časa do časa priredijo razne zabave.

Tako imamo tudi pri nas v Newburgu tako društvo. Pa smo se namenili, da bomo v nedeljo 12. februarja priredili minstrel show. Kakšen bo ta minstrel show vam hočem ob kratkem opisati. Dobili smo štiri prave črne zamorce iz Alabame, pa smo jih naučili slovenskih pesmi. Kako bodo ljudje gledali, ko bodo videli prave zamorce, kako pojo slovenske pesmi. Mi, ta bel, bomo reševali pa svetovni problem. Nekateri bodo predstavljali domače življenje, drugi bodo pa obdržali državni zbor. Vsi pa bomo skrbeli, da se boste nasmejali do polne mere. Saj nas je 28 skupaj, in se že pol leta učimo, da vas bomo zadovoljili.

Naš vodja, Joe Kogoj, pa tudi pravi, da moramo vsi svoje vloge prav in dobro izvršiti. Mislimo, da jih tudi bomo. To spručimo dotedanji minstrel showi.

Sedaj pa, vi, cenjeni rojaki, posebno starejši, sodite, ali bi bilo bolj prav, ko bi hodili po tujih klubih, mesto da se doma zbiramo in bi pozabili jezik svojih staršev. Kaj ne, da je tako bolj prav, da imamo svoje organizacije doma. Gotovo ste veseli, da ohranimo slovensko zavest. In če se vam zdi, da delamo tako prav, pridite nas v nedeljo pogledat. Predstava se vrši za 23 roke, v nedeljo popoldne ob 2:30 v SND na 80. cesti, zvečer ob osmih pa za vse Slovence iz države Ohio.

Da pa ne bi imeli preveč stroškov, smo napravili vstopnino samo \$0.40, kar je med brati vredno \$1. Upamo in nadejamo se, da bo dvorana polna. Vemo pa, da boste vsi prav zadovoljni šli domov. In godba, ta bo pa za ta večer taka, da bomo še domov grede plesali. Le pridite vi očetje in matere, da boste videli, kaj vaši sinovi znajo. Pa good bye!

John Lekan

Mladinski zbor na Holmes

Sezona kulturnih prireditev je v polnem teku. Razna društva prirejajo veselice, koncerte in drugo. Prav malo se pa sliši ali bere od mladinskega pevskega zbora Slov. doma na Holmes Ave. Zato sporočam javnosti, da se ravno zdaj pripravljajo, da nam vprizoro v nedeljo 12. februarja igro in koncert pod spretnim vodstvom g. Louis Semeta.

Da boste timeli v resnici lep užitek vam garantiram že v naprej, ker igra, dueti in soli so izbrani v najboljših močeh. Zvečer bo na ples v zgornji dvorani pod vodstvom bratov Kristof. Za prigrizek bo prekrbljeno v obilni meri in naši bartenderji, ki so vsi fest fantje, vam bodo postregli s pijačo.

Pridite, ne bo vam žal, ker zabave ne dovolj za stare in mlade. Obenem pa razveselimo naše mlade pevce z veliko udeležbo ter jim damo priznanje in navdušenje do nadaljnjega

učenja. Ponosni bodimo nanje, ko vidimo, da v tako velikem številu prihajajo na pevske vaje.

Mary Znidaršič

Večna luč

Marie Prislant Cadets št. 50 SZZ vas zopet vabijo na prireditev 12. marca v SND na St. Clair Ave. Priredile bodo zelo lepo igro v treh dejanjih, v kateri tudi humorja ne manjka. Igra je povzeta iz vsakdanjega življenja, kjer se vrstijo najrazličnejši dogodivljaji, kakor se pripete vsakemu v življenju. Igra se imenuje "Večna luč" in v njej se dogajajo prizori prav kot pravi predgovor: dež za soncem mora biti, za veseljem žalost priti. Rezervirajte si ta dan in pridite gledat to lepo predstavo, da vam ne bo potem žal, ko bodo vaši prijatelji pripovedovali, da je bilo to nekaj posebnega, kar tudi v resnici bo. Igro režira dobro izurjeni Mr. Matt Grdina.

Priliko imate vsi, da pridete, od blizu in daleč, ker se bo pričela predstava ob treh popoldne. Pričakujemo vas iz Nottinghama, Collinwooda, Newburga, West parka, kakor tudi iz Girarda, Barbertona, Loraina in od drugod. Kar vsi pridite, ako ni mogoče drugače, pa kar v buse, da se kaj takega, kot je igra "Večna luč" ne zamudi. Na svidenje 12. marca v SND na St. Clairju.

M. Perse

Priprave za Materinski dan

Skoro vsak dopisnik poudarja, kako hitro da čas beži, ki se več ne vrne. Tako je tudi pri našem pevskem zboru Ilirija Jr. Hi. Zato pa je neobhodno potrebno, da se vsi, kateri se zanimajo za ta zbor in katerim je mladina in nje obstoj pri srcu, brez izjeme udeležijo naše redne mesečne seje, ki se vrši v nedeljo 12. februarja po blagoslovu v cerkveni dvorani.

Kot že zadnjih par let, tako bo ta mladinski zbor tudi letos s posebnim programom počastil dan vseh mater. Ni je ljubše besede kot je beseda mati. In kaj bi dali vsi tisti, ki so matere že izgubili, da bi se mogli še enkrat izkazati hvalažne njej, ki je ni ljubše pod soncem, kot je mati.

Vsi tisti pa, kateri so tako srečni, da še lahko osebno izkažejo čast in zahvalo materam, naj ne zamudijo prilike, katera se jim nudi na Materinski dan, ki se bo letos praznoval na 14. maja. Pevski zbor Ilirija Jr. Hi pod vodstvom g. M. E. Rakarja se že pridno vadi, da počasti dan naših mamic kar najlepše, kar tudi zasluži naše drage matere.

Da bo pa mogoče ves program kar najbolj mogoče dobro izpeljati, ste prošeni vsi starši in prijatelji, da prav vsi pridete na to sejo, kjer se bo vse potrebno ukrenilo tako, da bo dan naših mater resdan, ki bo v ponos našim materam in pa vaši mladini, katera deluje na to, da počasti vse matere.

Se enkrat prosim in poudarjam, ne prezrite te tako važne

seje, kajti potrebna je za zmožnost vas vseh. Zato prikažem, da bo pripravljena, da ja res obiskana tako, da cerkvena dvorana napolnijo. Starši ter prijatelji, pokličite se, da res cenite trud mladosti. Saj vam je gotovo še nekaj minu lanska prireditev in to, ako Bog da in pa z vašo pomočjo, se lahko priredi kaj lepšega.

M. Kogovshek, predsednik

IZ PRIMORJA

—Slovenski kapucin gre na misijonarje. Na novega leta popoldne je bila v kapucinski kvi v Gorici izredna svečanost, pri kateri je bil prisoten tudi goriški nadškof je šestim kapucinskemu redu, ki spajajo pod beneško redovno provinco izročil misijonske križe. Naša škola provincija kapucinskega ima namreč v glavnem mestu Coritybi v Parana v Južni Ameriki svojo misijonsko nastanitev.

Pri tej svoji hiši hočejo učitelji kapucini sedaj osnovati tudi misijonsko bogoslovje z licencom. Zato so poslali tja šest svojih novnikov: tri patre-učitelje, bogoslovca in enega brata. Naša škola provincija kapucinskega ima namreč v glavnem mestu Coritybi v Parana v Južni Ameriki svojo misijonsko nastanitev. Pri tej svoji hiši hočejo učitelji kapucini sedaj osnovati tudi misijonsko bogoslovje z licencom. Zato so poslali tja šest svojih novnikov: tri patre-učitelje, bogoslovca in enega brata. Naša škola provincija kapucinskega ima namreč v glavnem mestu Coritybi v Parana v Južni Ameriki svojo misijonsko nastanitev.

—Smrtna kosa. Umrli je 75 let, g. Andrej Mrakič, poški stražnik v pokoj. Radi pred vojno služboval večino let v Gorici, kjer je bil splošno znan in spoštovan pošten in značajan mož. Dobil je bil iz Boyca. Zadnja leta je v Pevni pri Gorici.

—Najstarejši Goričan. Pred dnevi so pokopali v rici najstarejšega goričan kmeta Josipa Brumata. Segel je starost 97 let. do zadnjega zdrav in je do zadnjih dni opravil je dnevne posle. Še pred nekaj leti je sam vodil svojo širno posestvo.

—Sempeter pri Gorici. Novem letu smo slišali, da je bilo v lanskem letu krstni pri našem farnem krstni kamnu 16 novorojenčev, god pa še 10; skupno smo daj dobili 26 novih duš. nov. Ravno toliko jih je tudi umrlo. Porok smo imeli 13. sv. obhajil je bilo 300.

—Budanje na Vipavski. Zadnjem času smo praznovali dve poroki; vzela sta se Dora utdja in g. Franc. mut ter gđ. Marija Rus. g. Jože Curk. Oba nova čena para sta iz Dolge v Planina pri Vipavi.

lanca ljudskega gibanja, la ob novem letu v naših hnoviji naslednja: v nas je ob koncu leta 1938 lo 790. Med letom smo 16 krstov, 9 pogrebov in rok. — Dne 9. januarja mrl v najlepši moški dobi komaj 40 let, posestnik Lavrencić iz Dolenj. Zato vdovo in štiri neprestrane otroke.

SVETEK FUNERAL HOME

UGODNOST ZA BOLNIKE

je ena prvih stvari, katero se upošteva, kadar se pokliče invalidni voz, zato smo v tem oziru storili vse, kar je v naši moči, da smo napravili naš invalidni voz kar najudobnejši.

